

ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ ของผู้บริหารโรงเรียนกับวัฒนธรรมองค์การใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขตภาคตะวันออก

RELATIONSHIP BETWEEN EMOTIONAL QUOTIENT OF ADMINISTRATOR AND SCHOOL ORGANIZATION CULTURE UNDER THE OFFICE OF SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA IN EASTERN REGION

วิชาภา ดวงจันทา*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนกับวัฒนธรรมขององค์การในโรงเรียน และเพื่อพยากรณ์วัฒนธรรมองค์การในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออก จากตัวแปรความฉลาดทางอารมณ์กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจำนวน 115 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ แบบสอบถามวัฒนธรรมองค์การในโรงเรียนที่สร้างขึ้นตามทฤษฎีของแพตเตอร์สัน (Paterson, 1986, pp. 50-51) เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-moment Coefficient) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออก โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาความฉลาดทางอารมณ์เป็นรายด้าน ในองค์ประกอบด้านดี และองค์ประกอบด้านสุข อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนองค์ประกอบด้านเก่ง อยู่ในระดับมาก

* นักศึกษาหลักสูตรวิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2. วัฒนธรรมองค์การในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับดี และรายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ความหลากหลายของบุคลากรการเป็นที่ยอมรับ ความซื่อสัตย์สุจริต การเสริมพลังความเอื้ออาทร ความมีคุณภาพความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน ความมุ่งหมายของโรงเรียนและความไว้วางใจส่วนการตัดสินใจ อยู่ในระดับปานกลาง

3. ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมองค์การในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ปัจจัยความฉลาดทางอารมณ์ คือ ความสุข (X_3) สามารถทำนายวัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออก ได้ร้อยละ 14.7 ดังสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y} = 2.734 + .405 X_3$$

หรือในรูปสมการคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$\hat{Z} = .383Z_{x_3}$$

คำสำคัญ : ความฉลาดทางอารมณ์/ วัฒนธรรมองค์การ/ โรงเรียนมัธยมศึกษา/ ภาคตะวันออก

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the relationship between emotional quotient of school administrators and the school culture, and to predict the organizational school culture from the emotion variables in school administrators under the Office of Secondary Educational Service Area in Eastern region. The sample used in this study was 115 school administrators. The research instruments used four rating scales questionnaire of emotional quotient and a five scales questionnaire of school organizational culture. The statistical devices used were mean, standard deviation, Pearson product-moment coefficient, and stepwise multiple regression analysis.

The results showed as follows:

1. The level of emotional quotient of secondary school administrators was found, as a whole at the highest level. In view of the emotional quotient of each aspect, the smart element and the element of happiness were at the highest level, and artful elements were at the high level.

2. Organizational culture in secondary schools as a whole, each aspect was found at the high level. Ranking by mean average from high to low were: the diversity of personnel, integrity, empowerment, caring, quality, sense of belonging, school purposes, and trust respectively. However, the decision making aspect was at moderate level.

3. Emotional quotient of school administrators was positively related to organizational culture in secondary schools with statistically significant difference at the .01 level.

4. The factor of emotional quotient on happiness (X_3) could predict the organizational culture of secondary schools at 14.7 percent. The regression equation in the form

of raw scores was

$$\hat{Y} = 2.734 + .405 X_3$$

and in the form of standard score equations was

$$\hat{Z} = .383Z_{X_3}$$

KEYWORDS : Emotional intelligence/ School organizational culture/ Secondary school/ Eastern area

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันผู้บริหารจะต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจและภาวะที่มีทรัพยากรจำกัด ต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ด้วยข้อผูกพันต่อการให้บริการสาธารณะ และมีความสามารถในการกระตุ้นให้บุคลากรในองค์กรได้ใช้ศักยภาพที่ดีที่สุด ทำงานให้เกิดผล ผู้นำถือว่าเป็นบุคลากรหลักที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายได้ดี เพื่อจะได้มีการเตรียมผู้บริหาร หรือสร้างผู้บริหารรุ่นใหม่ให้มีลักษณะเหมาะสมกับยุคปฏิรูป (เทือน ทองแก้ว, 2546, หน้า 52) การปรับรื้อทั้งระบบ เพื่อการแข่งขัน ทั้งในปัจจุบันและอนาคต การบริหารโรงเรียนนั้นจะให้อำนาจการบริหารงานสูงสุดกับผู้บริหารสถานศึกษา แทนเนอร์ (Tanner, 1981, p. 333) ศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารส่งผลต่อความสำเร็จการบริหารจัดการโรงเรียนและสถานศึกษา และเป็นหลักฐานสนับสนุนคำกล่าวที่ว่า ความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการบริหารโรงเรียนภาพรวม เกิดจากความสามารถด้านการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียน และคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารส่งผลทางบวกต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน (ภารดี อนันต์นาวิ, 2545) มีนักการศึกษา นักวิชาการทางบริหารหลายคนได้ศึกษาวิจัยสรุปแนวความคิดสอดคล้องกันว่า พฤติกรรมการบริหารโรงเรียนและทักษะการบริหารงานเป็นเครื่องมือสำคัญที่สุดในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร แคทซ์ (Katz, 1955, pp. 33-42) ได้กล่าวไว้ว่าทักษะการบริหารที่ผู้บริหารจำเป็นต้องมีเพื่อให้การดำเนินการบริหารประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องมีทักษะด้านเทคนิค (Technical Skills) ทักษะด้านมนุษย (Human Skills) และทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skill) ถึงจะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ได้ดียิ่งขึ้น

โรงเรียนเป็นองค์การทางการศึกษา หรือหน่วยงานหนึ่งของสังคม ที่มีบทบาทหน้าที่สำคัญ ในการผลิตบุคลากร ซึ่งเป็นเด็กและเยาวชนให้เป็นพลเมืองที่ดี มีความรู้ ความสามารถในการพัฒนาประเทศ วิถีชีวิตการดำเนินงานในโรงเรียนเป็นตัวกำหนดบทบาทหน้าที่ที่สำคัญซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนำไปสู่ทิศทางเป้าหมายที่มุ่งประสงค์โรงเรียน วัฒนธรรมโรงเรียนที่แข็งแกร่ง จะเป็นจุดศูนย์กลางรวมพลังยึดเหนี่ยวบุคลากรในโรงเรียนเข้าด้วยกัน มีการสร้างวัฒนธรรมองค์การร่วมกัน (Corporate Culture) ซึ่งตามแนวคิดแพตเตอร์สัน (Patterson, 1986, pp. 50-51) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมโรงเรียนว่า วัฒนธรรมโรงเรียนมีส่วนเกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคลากรในโรงเรียน คือ ความมุ่งหมายของโรงเรียน (School Purpose) การมอบอำนาจ (Empowerment) การตัดสินใจ (Decision Making) ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน (Sense of School) ความไว้วางใจ (Trust) ความมีคุณภาพ (Quality) การยอมรับ (Recognition) ความเอื้ออาทร (Caring) ความซื่อสัตย์สุจริต (Integrity) และความหลากหลายของบุคลากร (Diversity) ฉะนั้นผู้บริหารโรงเรียน ครุจึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในการเสริมสร้างวัฒนธรรมโรงเรียนและอิทธิพลต่อการบริหาร

วัฒนธรรมองค์การยังมีผลต่อทัศนคติ ความพึงพอใจในงาน ความร่วมมือกันในการทำงาน ของสมาชิกในองค์การมีทัศนคติที่ดีต่องานและต่อองค์การช่วยเพิ่มผลผลิตให้กับองค์การในที่สุด (Browder, 1993) องค์การจะประสบผลสำเร็จตอบสนองต่อเป้าหมายขององค์การและสมาชิกทุกคนใน องค์การพึงพอใจนั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะของวัฒนธรรมองค์การที่มีลักษณะสร้างสรรค์ ซึ่งประกอบ ด้วยมิติเน้นความสำเร็จ มิติเน้นสั่งการแห่งตน มิติเน้นเน้นบุคคลและการกระตุ้น และมิติเน้นไมตรี สัมพันธ์ (Cook, William, Walter, Hill, & Peter, 1989) ที่บ่งบอกถึงความเข้มแข็งของวัฒนธรรม องค์การนั้น ๆ สอดคล้องกับวัฒนธรรมการทำงานของคนไทยที่ทำงานประสบผลสำเร็จต้องประกอบ ไปด้วย การรักงานขยันหมั่นเพียร มีระเบียบวินัย รับผิดชอบต่อหน้าที่ มีมนุษยสัมพันธ์ดี และมีความ สามัคคี Deal and Peterson (1990) ได้ให้นิยามวัฒนธรรมของโรงเรียนว่า หมายถึง กรอบของค่านิยมความเชื่อและประเพณีต่าง ๆ ซึ่งฝังรากลึกและผ่านการหล่อหลอมต่อเนื่องมาตลอดอายุของ โรงเรียนส่วน Heckman (1993) เชื่อว่าวัฒนธรรมโรงเรียนหมายถึง ความเชื่อที่ครู นักเรียน และครู ใหญ่ยึดถือร่วมกัน

ภาวะผู้นำของผู้บริหารส่วนหนึ่งที่เกิดมาจากภาวะจิตใจในตัวผู้บริหารเอง วุฒิภาวะทางอารมณ์ ของผู้บริหารทำให้บุคลิกภาพของผู้บริหารมั่นคงไม่วุ่นไหว ผลงานวิจัยของนิตยา วิเศษยา (2551, หน้า 92-93) พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารสถานศึกษาและผลการวิจัยยังพบว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์เพิ่มขึ้นจะมีวุฒิภาวะมากขึ้น ผลงานวิจัยของเปรมปรีดี หมู่วิเศษ (2549, หน้า 120-124) พบว่ารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ระหว่างองค์ประกอบความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลโรงเรียนอาชีวเอกชนผลการ วิจัยพบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารมีผลต่อการจัดการความสัมพันธ์และทักษะการบริหาร ทางด้านเทคนิค ทางด้านมนุษย์ และทางด้านกรนั้กคิด สามารถแก้ปัญหาได้ดี ในขณะที่เดียวภาวะผู้นำ ที่ส่วนหนึ่งเกิดจากวุฒิภาวะทางอารมณ์ที่มีความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมโรงเรียน จากผลงานการวิจัย ของพรชัย เชื้อชูชาติ (2546, หน้า 65-67) พบว่าวัฒนธรรมองค์การมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผล ของโรงเรียนเทศบาลในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลพบว่า วัฒนธรรมองค์การ โรงเรียนลักษณะสร้างสรรค์มีผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนสามารถแก้ปัญหาภายในโรงเรียนได้สามารถ พัฒนาปรับเปลี่ยนโรงเรียนได้โรงเรียนมัธยมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ยังมีปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เช่น บางโรงเรียนการดำเนินการยังไม่เป็นระบบ ขาด การมอบหมายกระจายอำนาจบุคลากรบางคน ไม่รู้จักหน้าที่ของตนเองอย่างชัดเจนมีการทำงาน ข้ำซ้อนโรงเรียนขาดการประสานสัมพันธ์ประสานงาน ครูมีปัญหาความขัดแย้ง มีการแบ่งพรรคแบ่งพวก ขาดความสามัคคี มีการแข่งขัน มูลเหตุเหล่านี้ น่าจะเกิดมูลเหตุเกิดจาก การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง ผู้ปกครองนักเรียน ทำให้ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน มีครูย้ายเข้าออก ในบางโรงเรียน ผู้ปกครองของนักเรียนมุ่งให้บุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนที่อยู่นอกเขตพื้นที่ ถึงแม้ว่าจะเป็นอุปสรรค ในการเดินทาง บุคลากรในโรงเรียนขาดความมั่นใจในตัวผู้บริหาร ทำให้ไม่เกิดการยอมรับจากผู้ร่วมงาน จากปัญหาที่กล่าวมาพิจารณาได้ว่า ส่วนหนึ่งเกิดจากการขาดวัฒนธรรมองค์การ ขาดจุดรวม ขาดพลัง ยึดเหนี่ยวบุคลากรเข้าด้วยกัน และเกิดจากตัวผู้บริหารเองที่ขาดความฉลาดทางอารมณ์ที่จะควบคุม บุคลากรในโรงเรียนให้อยู่ในระบบของโรงเรียนได้ (โรงเรียนวังสมบูรณวิทยาคม, 2553) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนและวัฒนธรรมองค์การ โรงเรียนและศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนกับวัฒนธรรม

ขององค์การโรงเรียนมัธยมในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออก เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนและแนวทางในการทำงาน เป็นทางเลือกในการแก้ปัญหาหน่วยงานเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมบทบาทหน้าที่ให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงานของผู้บริหาร คณะครู และบุคลากรในโรงเรียน ให้มีความผูกพัน มีความรู้สึกเป็นหนึ่งเดียวและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้มีการพัฒนาปรับปรุงต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออก
2. เพื่อศึกษาระดับวัฒนธรรมขององค์การโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออก
3. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนกับองค์การโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออก
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์วัฒนธรรมองค์การโรงเรียนจากตัวแปรความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออก

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออก ปีการศึกษา 2553 จำนวน 154 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออก อนาคตกลุ่มตัวอย่างได้จากการใช้ตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) และจับสลากแยกเป็นจังหวัดในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 115 คน ปีการศึกษา 2553

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสถิติโดยเลือกวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับสมมติฐาน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ทราบลักษณะของตัวอย่างและลักษณะการแจกแจงตัวแปรโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กระทำโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ
2. วิเคราะห์ข้อมูลความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออก เป็นรายชื่อและรายด้านโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. วิเคราะห์ข้อมูลวัฒนธรรมในองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออก เป็นรายชื่อและรายด้าน โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4. วิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับวัฒนธรรมในองค์กรของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออก เป็นรายข้อและรายด้านโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และใช้ Pearson Product Moment Sample Correlation

5. การสร้างสมการพยากรณ์วัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออก จากตัวแปรความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหาร โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน Stepwise Multiple Regression Analysis

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1. ระดับความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออก ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

1.1 องค์ประกอบด้านดี อยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ระดับความฉลาดทางอารมณ์ในระดับมากที่สุด คือ ความสามารถในการควบคุมอารมณ์และความต้องการตนเอง ความสามารถในการเห็นใจผู้อื่นมี และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือความสามารถด้านความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก

1.2 องค์ประกอบด้านเก่งอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือความสามารถในการควบคุมอารมณ์ และความต้องการตนเอง การมีความสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่นและข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือการรู้จักและมีแรงจูงใจในตนเอง

1.3 องค์ประกอบด้านสุข อยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือความสงบทางใจ ภูมิใจในตนเองและข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ ฟังพอใจในชีวิต

2. ระดับวัฒนธรรมขององค์กรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออก ในภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายด้านของวัฒนธรรมขององค์กร พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี เรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความหลากหลายของบุคลากร ด้านการเป็นที่ยอมรับ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านการเสริมพลังด้านความเอื้ออาทร ด้านความมีคุณภาพ ด้านความรู้สึกร่วมเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน ความมุ่งหมายของโรงเรียน ด้านความไว้วางใจ ด้านการตัดสินใจ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารกับวัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออก พบว่า วัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบด้านเก่ง องค์ประกอบด้านดี องค์ประกอบด้านสุข โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับวัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนมัธยมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ซึ่งองค์ประกอบโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับวัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออก ($r = .359$) โดยด้านสุขมีความสัมพันธ์กัน

4. ปัจจัยในภาพรวมสามารถพยากรณ์วัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงใต้โดยพบว่า มี 1 ด้านเป็นตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด เรียงตามลำดับ ดังนี้ องค์ประกอบด้านสุข (X₃) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมเท่ากับ .383 และสามารถพยากรณ์วัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขตภาคตะวันออกเฉียงใต้ร้อยละ 14.7 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) และเมื่อนำค่าสถิติตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุดมาสร้างสมการพยากรณ์ ได้สมการพยากรณ์วัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในรูปสมการคะแนนดิบ ดังนี้

$$\hat{Y} = 2.734 + .405 (\text{ด้านสุข})$$

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการศึกษาค้นคว้าข้อมูล ปัจจัยที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนประถมศึกษา มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงใต้แยก อภิปรายตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงใต้ มีความฉลาดทางอารมณ์โดยความมรณะระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านดี และด้านสุข อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านเก่งอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งนี้อาจเป็นเพราะส่วนมากอยู่ในวัยผู้ใหญ่ตอนปลายที่มีอายุมาก ซึ่งตระหนักและเห็นความสำคัญของการนำความฉลาดทางอารมณ์ มาใช้ ในการบริหารจัดการพัฒนาและปรับปรุงที่จะทำงานต่าง ๆ ภายในโรงเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ และหลังจากที่จบการศึกษาในระดับปริญญาโทและสูงกว่า (จำนง ยินดี, 2547, หน้า 55) ได้นำความรู้ตลอดจนประสบการณ์ต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความฉลาดทางอารมณ์มาประมวลและประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารงานต่าง ๆ ภายในโรงเรียน จึงส่งผลทำให้ผู้บริหารดังกล่าวมีความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในระดับมาก โดยสภาพของชาวภาคตะวันออกเฉียงใต้เป็นกลุ่มชนเดียวกัน จึงสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันได้อย่างปกติสุขมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับ นิตยา วิเศษยา (2551, หน้า, 92-93) ได้ทำวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์พบว่า ด้านความเก่งขึ้นมาก่อนด้านความสุข เรียงตามระดับคะแนนเฉลี่ย ด้านความดี ด้านความเก่ง และด้านความสุข มีความฉลาดทางอารมณ์ซึ่งได้แก่ ความดี อยู่ในระดับสูง ความเก่ง และความสุข อยู่ในระดับปานกลางและมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงซึ่งได้แก่ การสร้างแรงบันดาลใจการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล การกระตุ้นทางปัญญาและการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์อยู่ในระดับมาก เปรมปริดี หมูวิเศษ (2549, หน้า 120-124) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างองค์ประกอบความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนได้ปรับเป็นรูปแบบประหัตมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในเกณฑ์ดี ซึ่งมีองค์ประกอบความฉลาดทางอารมณ์ 4 ตัวแปรคือ ความตระหนักในตนเอง การจัดการตนเอง ความตระหนักในสังคม และการจัดการความสัมพันธ์กับทักษะการบริหารได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ ชัยสิทธิ์ สุวจสุวรรณ (2544) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนกับขวัญในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรีมีความฉลาดทางอารมณ์โดยรวม อยู่ในระดับปาน

กลาง เมื่อพิจารณาความฉลาดทางอารมณ์เป็นรายด้านโดยรวม อยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาความฉลาดทางอารมณ์เป็นรายด้าน พบว่า ในด้านของการรู้จักสร้างและรักษาความสัมพันธ์กับผู้อื่น จะมาเป็นอันดับมาก ส่วนรู้จักตนเอง ความสามารถในการจูงใจตนเอง และการเข้าใจสภาวะอารมณ์ของผู้อื่นจะอยู่ในระดับหนึ่งอยู่ในระดับปานกลาง แต่มีเรื่องที่ผู้บริหารในโรงเรียนจะต้องปรับปรุงคือ การจัดการกับอารมณ์ของกรมสุขภาพจิต (2544ก, หน้า 15-16) สรุปว่าความสำเร็จในการทำงาน หากไม่มีความฉลาดทางอารมณ์เป็นส่วนประกอบโดยเฉพาะการบริหาร “ความเก่งงาน” เพียงอย่างเดียวจึงไม่เพียงพอหากยังต้องมี “ความเก่งคน” ประกอบด้วยปัญหาที่สร้างคามยุ่งยากลำบากใจในการทำงานมักมาจากผู้ร่วมงานมากกว่าตัวงานจริง ๆ เพราะในโลกของการทำงานในปัจจุบันเกี่ยวข้องกับคนหมู่มากต้องติดต่อประสานงานเพื่อให้แต่ละฝ่ายขับเคลื่อนงานให้บรรลุตามเป้าหมายได้และความเห็นของวิระวัฒน์ บัณฑิตามัย (2544, หน้า 140) ที่เสนอว่าผู้มีความฉลาดทางอารมณ์ประกอบด้วยรู้จักตนเองรู้เท่าทันสภาวะอารมณ์ของตนเองรู้จักจุดเด่นด้อยในความเป็นตัวเองสามารถสร้างแรงจูงใจที่ดีให้กับตนเองมองโลกในแง่ดี มีความคิดริเริ่มไม่ทอดย แสดงความเอื้ออาทรตระหนักรู้ในความรู้สึกความต้องการของผู้อื่น สร้างและรักษาสายสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นได้ดี มีทักษะทางสังคมที่ดีมีมารยาท มีอารมณ์ขันสามารถแก้ไขเหตุการณ์เฉพาะหน้าต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี มีไหวพริบและสร้างความร่วมมือร่วมใจจากคนหลาย ๆ ฝ่ายได้ไกลแมน (Goleman, 1995, p. 45) กล่าวว่า การรู้จักสร้างและรักษาความสัมพันธ์กับผู้อื่นเป็นสิ่งสำคัญทั้งในการทำงาน เรื่องความรัก มิตรภาพ และในครอบครัว อารมณ์ที่เราแสดงออกและรับรู้ นั้น มีลักษณะเคลือบแคลงแทบสังเกตไม่เห็น เช่น ลักษณะที่คนอื่นกล่าวขอบคุณหรือรู้สึกว่าได้ได้รับความจริงใจก็ได้ ยิ่งเราสามารถหยั่งรู้ความรู้สึกของผู้อื่นที่แสดงออก ก็ จะควบคุมการแสดงออกของเราได้ดีขึ้น

2. จากผลการวิจัยพบว่าวัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียง มีวัฒนธรรมโดยรวม อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าโดยเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ความหลากหลายของบุคลากรการเป็นที่ยอมรับความซื่อสัตย์สุจริต การเสริมพลังความเอื้ออาทรความมีคุณภาพความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนความมุ่งหมายของโรงเรียนความไว้วางใจและการตัดสินใจ ทั้งนี้เป็นเพราะโรงเรียนเห็นคุณค่าการปฏิบัติงานของบุคลากรที่หลากหลาย เป็นที่ยอมรับของโรงเรียนซึ่งมีความซื่อสัตย์สุจริตทำให้เป็นสิ่งส่งเสริมสนับสนุนในการทำงานเกิดความเอื้ออาทรแก่กันและกัน สอดคล้องกับ พิมพ์ภักดิ์ ปล้องอุดม (2544, หน้า 98-102) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำกับวัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนโสตทัศนศึกษา โดยอาศัยกรอบแนวคิดของแพตเตอร์สัน 10 ด้าน พบว่าวัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนโสตศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามประเภทการทำงานของผู้บริหารทั้งประเภทบริหารมากและประเภทบริหารน้อย อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อจำแนกตามสถานที่ตั้งของโรงเรียนปรากฏว่าโรงเรียนส่วนกลางและโรงเรียนส่วนภูมิภาค วัฒนธรรมองค์การอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน โดยพิจารณาเป็นรายข้อทั้งโดยรวมจำแนกตามประเภทและจำแนกตามที่ตั้ง ซึ่งจากค่าเฉลี่ยแล้วพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง และมีวัฒนธรรมการคล้าย ๆ กันคือ ด้านมุ่งประสงค์ขององค์การการเป็นที่ยอมรับและความไว้วางใจ

3. จากการวิจัยพบว่า ความฉลาดทางอารมณ์แต่ละด้านมีความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมองค์การในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียง ความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมองค์การในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ เพราะผู้บริหารที่มีความฉลาดทางอารมณ์มีทักษะในการบริหารทางด้านเทคนิค ด้านมนุษยสัมพันธ์และความรู้สึกนึกคิดในการแก้ปัญหาในวัฒนธรรมองค์กรเป็นอย่างดี เห็นได้จากผลการวิจัยของ พิมพ์ภักดิ์ ปล้องอุดม (2544, หน้า 98-102) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำกับวัฒนธรรมองค์กรการของโรงเรียนโสตทัศนศึกษา โดยอาศัยกรอบแนวคิดของแพตเตอร์สัน (Patterson) 10 ด้าน พบว่า วัฒนธรรมองค์กรการของโรงเรียนโสตทัศนศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงานของผู้บริหารทั้งประสบการณ์มากและประสบการณ์น้อย อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อจำแนกตามสถานที่ตั้งของโรงเรียนปรากฏว่า โรงเรียนส่วนกลางและโรงเรียนส่วนภูมิภาค วัฒนธรรมองค์กรการอยู่ในระดับปานกลาง ก็สอดคล้องกับรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างองค์ประกอบความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลโรงเรียนอาชีวเอกชน ผลการวิจัยพบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารมีผลต่อการจัดการความสัมพันธ์และทักษะการบริหารทางด้านเทคนิคทางด้านมนุษย์ และทางด้านเทคนิค สามารถแก้ปัญหาได้ดี

4. ความฉลาดทางอารมณ์ที่มีอำนาจพยากรณ์วัฒนธรรมองค์กรการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เรียงลำดับจากตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ความสุข ความดี ความเก่ง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมเท่ากับ .383 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถพยากรณ์วัฒนธรรมของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งนี้เพราะความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหาร เสริมสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นพัฒนาทักษะการสื่อสาร รับรู้อารมณ์อย่างถูกต้อง ชื่นชม และการแสดงออกอย่างจริงใจ ส่งผลต่อการดำรงชีวิตในองค์กรการ (สิทธิโชค วรสันติกุล, 2546, หน้า 8) กล่าวว่าวัฒนธรรมองค์กรการ เป็นแบบแผนของคตินิยมเบื้องต้นถูกสร้างมาเผชิญหน้ากับปัญหา เบรกเกอร์ (Backer, 1982, pp. 513-527) กล่าวว่าวัฒนธรรมองค์กรการเป็นระบบความเข้าใจกันในสมาชิกในองค์กรการทำให้องค์กรการแตกต่างกันไป โดยทุกองค์กรการในสังคมจะมีขอบเขตของค่านิยมความเชื่อ อูชิ (Ouchi, 1981, p. 41) สัญลักษณ์องค์กรการซึ่งมีอิทธิพลต่อโครงสร้างกิจกรรมและพฤติกรรมของบุคคลในองค์กรการซึ่งโรคิชและรอธแมน (Rokeach & Rothman, 1965) กล่าวว่า การทำงานของมนุษย์เชื่อว่าวิถีปฏิบัติงานต่างมีค่านิยมสม่ำเสมอในการทำงานมีความเชื่อและเจตคติในการทำงานได้สำเร็จทำให้เกิดความภูมิใจในตนเอง

4.1 ด้านความสุขสามารถร่วมพยากรณ์วัฒนธรรมองค์กรการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งนี้เพราะความฉลาดทางอารมณ์ด้านความสุข ที่เน้นความรู้สึกการมีปฏิสัมพันธ์และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีความสุข ความสำคัญของความฉลาดทางอารมณ์เริ่มเป็นที่ยอมรับในหมู่วิชาการมานานแล้ว จึงมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์และการกระตุ้นทางปัญญา ซึ่งผู้บริหารต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เพราะส่งผลให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความศรัทธาให้การยกย่องและเคารพนับถือ สอดคล้องกับแนวความคิดของ ทศพร ประเสริฐสุข (2542, หน้า 21) ที่กล่าวว่าบุคคลที่ตระหนักถึงความรู้ ความคิด อารมณ์ของตนเอง และผู้อื่น สามารถควบคุมอารมณ์และแรงกระตุ้นภายในตลอดจนสามารถคอยการตอบสนองความต้องการของตนเองได้อย่างเหมาะสม ถูกกาลเทศะ เป็นผู้ที่ให้กำลังใจตนเองในการเผชิญอุปสรรค ข้อขัดแย้งต่าง ๆ ได้อย่างไม่คับข้องใจ สามารถชี้นำความคิดและการกระทำของตนในการทำงานร่วมกับ

ผู้อื่นได้ โรคิชและรอธแมน (Rokeach & Rothman, 1965) ในการทำงานของมนุษย์เชื่อว่าวิถีปฏิบัติ งานจะต้องมีค่านิยมสม่ำเสมอในการทำงาน ในขณะที่เดียวกันจะมีความเชื่อและเจตคติทำงานได้สำเร็จ มีการรับรู้ มีการประเมินค่าจากสิ่งที่ตนรับรู้ การรับรู้ของบุคคลที่มีต่อการทำงานและองค์การว่าอย่างไร ซึ่งการรับรู้นี้เป็นผลจากประสบการณ์และความรู้สึกจากสิ่งที่รับรู้ เมื่อทำงานสำเร็จก็จะเกิดความภูมิใจในตนเองลึบปนหน้ เกตุทัต (2538, หน้า 14) ได้บอกไว้ว่าทำให้นักเรียนเป็นคนเก่ง คนดีและมีความสุข จำเป็นต้องมีองค์รวมของการศึกษา คือ ด้านจิตใจร่างกาย สังคม ธรรมชาติจิต วิญญาณ เมื่อมองในแง่นี้ ความฉลาดทางอารมณ์ก็สามารถช่วยให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายได้ดียิ่งขึ้น รวมไปถึงทักษะในเรื่อง ภาษา อาชีพ การงาน คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การเป็นคนดี มีความรู้ มีคุณค่าและความสำเร็จคงไม่ใช่เรื่องอุดมคติอย่าง วิลคินส์ และแพตเตอร์สัน (Wilkins & Patterson, 1985, p. 267) ได้ให้ความหมายของวัฒนธรรมองค์การว่า เป็นสิ่งที่บุคคลในองค์การมีความเชื่อว่า สิ่งใดควรกระทำ และสิ่งใดไม่ควรกระทำในการปฏิบัติงานเซอร์จิโอแวนนี (Sergiovanni, 1991, pp. 104-105) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะของวัฒนธรรมของโรงเรียนที่คณะของบุคลากร เป็นส่วนหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับระเบียบการปฏิบัติงานร่วมกัน และบรรทัดฐานที่บุคลากรยอมรับค่านิยม ที่แสดงให้เห็นข้อตกลงที่ครุร่วมกันซึ่งปรากฏให้เห็นอยู่ในลักษณะที่เป็นนโยบายและปรัชญาของโรงเรียน ดังนั้น ความฉลาดทางอารมณ์ด้านความสุขสามารถพยากรณ์วัฒนธรรมองค์การในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียง อยู่ในระดับดีที่สุด

ข้อเสนอแนะ

การนำเสนอข้อเสนอแนะนี้ ผู้วิจัยนำเสนอโดยแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่หนึ่ง เป็นการนำเสนอ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และส่วนที่สอง เป็นการนำเสนอข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย ตามรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลจากการศึกษาพบว่าความสุข ความดี ความเก่ง สามารถร่วมกันพยากรณ์วัฒนธรรม องค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียง ด้งนั้นทางโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียง ควรเสริมสร้างและพัฒนาวัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนต่อไป

1.2 ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้ทราบถึงความฉลาดทางอารมณ์ที่ส่งผลต่อวัฒนธรรม ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียง เพื่อใช้ เป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไข วัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนต่อไป

1.3 ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้มีการทำกิจกรรมร่วมกัน ระหว่างครูและผู้บริหาร

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

2.1 มีการทำการวิจัยเกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์และวัฒนธรรมองค์การในโรงเรียนกับ บุคลากรในสถานศึกษา

2.2 ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความฉลาดทางอารมณ์

2.3 มีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับการพัฒนาองค์การแห่ง การเรียนรู้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กรมสุขภาพจิต. (2544ก). *แผนพัฒนา ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549)*. กรมสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข, นนทบุรี.
- จำนง ยินดี. (2547). *ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชัยสิทธิ์ สุวจสุวรรณ. (2544). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนกับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทศพร ประเสริฐสุข. (2542, สิงหาคม). *ความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์กับการศึกษา*. *วารสารพฤกษศาสตร์*, 5, 19-35.
- เทื่อน ทองแก้ว. (2546, มกราคม). *ข่าวประกันคุณภาพการศึกษา พระจอมเกล้าพระนครเหนือ*. ศูนย์ผลิตตำราเรียน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- นิตยา วิเศษยา. (2551). *ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสุรินทร์*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เปรมปรีย์ หมู่วิเศษ. (2549). *รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างองค์ประกอบความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรชัย เชื้อชูชาติ. (2546). *ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์กรโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนเทศบาลในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิมพ์ภักดิ์ ปลั่งอุดม. (2544). *ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำกับวัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนโสตศึกษา*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2545). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ*. วิทยานิพนธ์การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- โรงเรียนวังสมบูรณวิทยาคม. (2553). *การประชุมผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวังสมบูรณวิทยาคม 2551-2553: แผนงานระบอบดูแลช่วยเหลือนักเรียน*. สระแก้ว: โรงเรียนวังสมบูรณวิทยาคม.
- วีระวัฒน์ ปันนิตามัย. (2544). *การพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ธีระป้อมวรรณกรรม.
- สิทธิโชค วรสันติกุล. (2546). *จิตวิทยาสังคม*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ด.
- ลิปพนนท์ เกตุทัต. (2538). *วิทยาสารศึกษาวិวัฒน์*. 93 (กันยายน 2538), 17-22.

- Browder, R. (1993). *Social psychology*. New York: Free Press.
- Backer, H. S. (1982). *Culture: A sociological view*. New York: Yale Review Summer.
- Cook, W., R. Walter, L. Hill., & Peter, S. (1989). *A Denotational Semantics of Inheritance*. Ph.D. Thesis, Brown University, MI: Human Synergistics.
- Deal, T. E., & Peterson, K. D. (1990). *The Principal's Role in Shaping School Culture*. Washington, D. C.: U. S. Department of Education, Office of Educational Research and Improvement.
- Goleman, D. (1995). *Emotional intelligence: Why it can matter than IQ*. New York: Bantam Books.
- Katz, R. L. (1955). Skills of effective administrator. *Harvard Business Review*, 33(1), 14-20.
- Krejeie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determination sample size for research Activities. *Educational Psychology Measurement*, 30(3), 607-610.
- Patterson, J. L., Purkey, S. C., & Parker, J. V. (1986). *Productive school systems for a nonration world*. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.
- Heckman, P. E. (1993). "School Restructuring in Practice: Reckoning with the Culture of School." *International Journal of Educational Reform*. 2(3), 263-272.
- Rokeach, M., & Rothman, G. (1965). The principle of belief congruence and the congruity principle as models of Cognitive interaction. *Psychological Review*, 72(2), 128-142.
- Ouchi, W. G. (1981). *Theory Z: How American business can meet the Japanese Challenge*. Massachusetts: Addison-Wesley Publishing.
- Sergiovanni, T. J. (1991). *The principalship: A reflective practice perspective*. Boston: Allyn & Bacon.
- Tanner, J. R. (1981). *Effect on leadership, climate and demographic factors on school Effectiveness: An action research project in leadership development*. n.p.
- Wilkins, A. L., & Patterson, K. J. (1985). "You Can't Get There From Here: What Will Make Culture-Change Projects Fail". In R. H. Kilmann, M. J. Saxton, R. Serpa & associates (eds) *Gaining Control of the Corporate Culture*. San Francisco: Jossey-Bass, 262-291.